

OBSAH

Úvod

7

I. VYBRANÉ POSTAVY Z DĚJIN POLITICKÉHO MYŠLENÍ

9

Vznik politického myšlení v antickém Řecku

9

1.1 Platón

10

1.2 Aristoteles

12

Politické myšlení ve středověku

16

1.3 Tomáš Akvinský

16

Vrchol politického myšlení v období renesance

20

1.4 Niccoló Machiavelli

20

1.5 Jean Bodin

22

Politické myšlení v 17. století

25

1.6 Thomas Hobbes

25

1.7 John Locke

27

Politické myšlení v období osvícenství

30

1.8 Charles-Louis Montesquieu

30

1.9 Jean Jacques Rousseau

32

II. PŘEHLED MODERNÍCH POLITICKÝCH IDEOLOGÍ

35

2.1 Jak vnímat ideologii v politice?

35

2.2 Liberalismus

40

2.3	Konzervatismus	46
2.4	Socialismus	50
2.5	Anarchismus	53
2.6	Fašismus	60
2.7	Náboženský fundamentalismus	67
2.8	Konec politických ideologií?	75
III.	POLITOLOGIE JAKO VĚDA O POLITICE	79
3.1	Jak chápat politologii?	79
3.2	Vznik politologie a vymezení jejího předmětu	80
3.3	Přístupy a metody politologie	83
3.4	Může být studium politiky vědecké?	85
IV.	RŮZNÁ POJETÍ POLITIKY	87
4.1	Pracovní vymezení politiky	87
4.2	Politika jako umění vládnout	89
4.3	Politika jako věc veřejná	89
4.4	Politika jako kompromis a konsenzus	90
4.5	Politika jako moc	90
V.	DEMOKRACIE JAKO IDEÁL A FORMA VLÁDY	93
5.1	Demokracie jako popis systému vlády	93
5.2	Vznik ideje demokracie a její vývoj	94
5.3	Jaká by měla být podoba moderní demokracie?	95
5.4	Vymezení demokracie jako formy vlády	98
VI.	TOTALITARISMUS	101
6.1	Co označuje termín totalitarismus?	101
6.2	Charakteristické rysy totalitního režimu	102

6.3	Politologický koncept totalitarismu	102
6.4	Odlíšné významy pojmu autorita a autoritářství	103
6.5	Typologie autoritativních režimů	104

VII. POLITICKÉ STRANY 107

7.1	Definice politických stran	107
7.2	Vznik a typologie politických stran	108
7.3	Funkce politických stran v rámci politického systému	110
7.4	Kritéria pro klasifikaci politických stran	112

VIII. STRANICKÉ SYSTÉMY 117

8.1	Vymezení stranického systému	117
8.2	Postavení politických stran ve stranickém systému	118
8.3	Model jediné, hegemonistické a predominantní strany	118
8.4	Typologie stranických systémů	120

IX. VÝZNAM POLICIE V MODERNÍ SPOLEČNOSTI 123

9.1	Pracovní vymezení policie jako nástroje státu	123
9.2	Ideologické přístupy k policii	124
9.3	Místo a funkce policie v politických režimech	124
9.4	Postavení policie v demokratickém státě	125
9.5	Možnost občanské kontroly policie	127
9.6	Úlohy policie při zajišťování vnitřní bezpečnosti	128
9.7	Policie ČR a EU	130

Seznam literatury 133